

1 TESALONICA

NABEMA CARTA PAULOBA BŁADA DJABARĀ TESALONICA PURUDEBEMA ITEA

Paulo naārā Tesalonica puruđaa wānanebemada bá bła Hecho 17:1-10de. Tesalonicadeba Bereađaa wāsia. Mamałba Atena puruđaa wāsia. Mama błađe Timoteora jēda Tesalonicadaa diabuesia. Małne Paulora Corintodaa wāsia. Tesalonicadeba Timoteora Silvano ume Paulomaa wāsidaa. Djabarā Tesalonicadebemada nēbłarapedada bérā Pauloba nabema carta djabarā Tesalonicadebema itea błađia. Poa 51ne Corintodeba diabuesia.

Mał nabema cartade Pauloba djabarā carea Ācōrēa bia błađa asia (1:1-10). Małare quīrānebabisia āđjirā tāena bia nībađadebemada (2:1-16). Małare błađia āđjirāda crīcha bła bérā aślde wā quīrīā błađa (2:17deba aba 3:5đaa). Małare błađia Timoteoba āđjirā bia jaradadebemada (3:6-13). Małare błađia sāwā djabarāra nībađida panđa (4:1-12). Małare błađia Crito zeidebemada (4:13đeba aba 5:11đaa). Pauloba djabarā itea jirūare błađada 5:12-28de bła.

Nał cartade Pauloba naārā błađa

1 ¹Māra Pauloa. Nał cartara błađala djabarā Tesalonica puruđebemarā itea. Bärāra dadjirā Zeza Ācōrēnea, dadjirā Boro Jesucritođea. Djaba Silvanoda, Timoteo sida mă ume panđa. Daiba quīrīā panđa dadjirā Zeza Ācōrēba, dadjirā Boro Jesucrito biđa āđji biadeba bärāra careba pananida, necai bai sida bärāa dia pananida.

Djabarāba bia opedada

²Daiba ewariza Ācōrēa iwiđiblđade bärā carea bia błađa abadaa.

³Daiba dadjirā Zeza Ācōrē quīrāpita ewariza quīrāneba panđa bärāba Ācōrē ijā panđneba biada o panđda, quīrīāneba dji careba panđda, idjađa

bia mīga panlmīna dadjirā Boro Jesucritoba nebia diamārēā jlā panlra quenatlādaé panlra.

⁴Djabarā, Ācōrēba bārāra bio quīriā ɓla. Daiba cawa panla idjia bārāra edasida. ⁵Daiba bedea bia Critodebema bārāa jaradiasidāde ara jāwā bedeadaé basía. Āteblrl mał bedeara wārā arada cawa panl bērā Ācōrē Jaure ałvlađeba bedeasiđaa. Bārāba cawa panla daira sāwā bārā tāeña nībasidāda bia pananamārēā. ⁶Ara mał quīrāca bārāba ēpēsiđaa. Dadjirā Boro nībadā quīrāca ēpēsiđaa. Bārāra bio bia mīga panlmīna Ācōrē Jaureba ɓlsridā dia ɓlđeba bedea Critodebemara ijāsiđaa.^a ⁷Māwā jūma Crito ijā ɓea Macedonia druađebemaba, Acaya druaděbema bida bārāneba unusidāa sāwā nībadida panlra. ⁸Ādjirā awa bārāneba dadjirā Boro bedeara ūrīnaé basía, āteblrl druazabemaba cawasidāa bārāba Ācōrēra ijā panlra. Mał bērā ɬdaiba bārānebemada cārēda jaradi? ⁹Ādjirālrl jara panla sāwā bārāba daira bia edasidāda, idjaba jwaba oda ācōrē ɓeara igarasidāda Ācōrē wārāda zocai ɓl ijāni carea. ¹⁰Ādjirāba jara panla sāwā bārāba Ācōrē Warra Jesu bajāneba zeida jlā panlra. Ara mał Jesuda Ācōrēba ɿrēbabisia. Idjia dadjirārā Ācōrēba cawa oda zeidebemada ēdrā edasia.

Pauloba Tesalonica purude oda

2 ¹Djabarā, bārāba cawa panla dai bārāma panasidāde dadji quīriābe pananaé basida. ²Cawa panla bārāmaa wāni naēna Pilipodēbemarāba daira bié jarasiđada idjaba bié osidada.^b Mał awara bārāma jūēsidāde zocārāba quīrīnāé basía daiba jaradiadida. Baribrlrl Ācōrēba carebasia idji bedea biada bārāa ne wayaa neé jaradiadāmārēā. ³Daiba crīcha biaéneba wa sewađeba bārāa jaradiadaé basía. Idjaba bārāra cūrūgadida crīchadaé basía. ⁴Āteblrl Ācōrēba bia ununa bērā daira ɓlsia idji bedea bia Critodebemada jaradiadāmārēā. Mał bērā daiba jaradia panlra. Daiba jlrldāé panla ēberārāba bia ununamārēā āteblrl quīriā panla dadji so acł ɓl Ācōrēba bia unumārēā. ⁵Bārāba cawa panla daiba bedea bia quirudeba jaradiadaé panasidāda. Idjaba parata edadi carea sewađeba jaradiadaé basía. Małra Ācōrēba cawa ɓla. ⁶⁻⁷Daiba jlrldāé panasidāa bārāba, dewararā bida daida bia jaradāmārēā. Mał awara daira Critoba diabuedarā bērā iwidiđida panasidāa bārāba ne diađadamārēā. Baribrlrl iwidiđidaé basía. Āteblrl quīrīnāba daiba bārāra careba panasidāa dji papaba warra zaquerā wagabari quīrāca. ⁸Daiba bārāra bio quīriā panl bērā ałabe bedea bia Ācōrēnebemada bārāa jaradiadaé basía, āteblrl ne jūmaneba carebađi carea panasidāa. ⁹Djabarā, bārāba cawa panla daiba bedea bia Ācōrēnebemada bārāa jaradia panasidāde āsa diamasi bida ɿnāñuñaé dewara traju siđa obadjidada parata edadi carea. Quīrīnāé basía bārāba daia ògo ne dia panlneba bia mīgadida.

a 1:6. Hecho 17:1-10. b 2:2. Hecho 16:11-40.

¹⁰Bārāba cawa panla, Ācōrē bida cawa bāla daira bārā dji Crito ijā bēa tāēna biya, jipa, biē jaradī neē nībasidada. ¹¹Mał awara cawa panla zezaba idji warrarā ume obari quīrāca daiba bādjiza sobiabisidada idjaba jipa nībadamārēā jara panasidada. ¹²Daiba jarasidaa bārāra Ācōrēba quīrīā bāl quīrāca nībadamārēā. Idjia bārāra trāsia pe erobai carea idjaba idji biya quirudebemada erobeadamārēā.

¹³Daiba ewariza bārā carea Ācōrēa bia bālada abadaa. Bārāba Ācōrē bedeada daideba ūrīsidade ēberā crīcha quīrāca ijānaē basia. Ātebārl mał bedeara wārāda Ācōrē bedeada cawapedada bērā ijāsidaa. Ara mał bedeaba bārā dji Crito ijā bēa crīchara biara o wāa. ¹⁴Djabarā, bārāba ijā panl carea ara bādji druadebemarāba biē o panasidaa Ācōrē ēberārā judiorā druade māwāna quīrāca. Mama Jesucrito ijā bēa judiorāra dji ijāē bēeba biē o panasidaa. ¹⁵Dadjirā Boro Jesura, Ācōrēneba bedeabadarā sida beasidaa. Mał awara daira āyā jāretasiidaa. Ādjirāra Ācōrēba bia unucaa. Ādjira jūmarā ume dji quīrūa. ¹⁶Ācōrēba ēdrā edamārēā daiba judiorāea jaradia quīrīā panlne ādjirāba iduaribidacaa. Māwā cadjiruara waihlada o panla. Mał carea Ācōrēba idji quīrūbideba ādjirāra cawa oya.

Paulo Tesalonicadebema djabarā aclāde wā quīrīā bāda

¹⁷⁻¹⁸Djabarā, dārāē bāla daira bārā ume pananada āyā wāpedadada. Ara nawena daiba bārāra ununaē panlmīna crīchadeba bārā ume panla. Daiba wārāda bārā aclāde wā quīrīā panasidaa baribārl diauruba miā sē bāsia wārānamārēā. Mlāra wārāda bārima zocārā bārāmaa wāi carea bāsia. ¹⁹Bārā carea bālsrida panl bērā māwā panla. Mał awara cawa panla dadjirā Boro Jesucrito zeblārlde daiba bārāra jipa panlada idjia unubidida. Małne idji quīrāpita bārāda dai bālsridaa baya.^c ²⁰Wārāda bārā carea bālsrida panla. Bārāra dai bālsridaa.

3 ¹⁻²Daiba waa poya droadaē bērā crīchasisidaa daduña Atena purude panlmisa djaba Timoteoda bārāmaa wāida. Ara małda idjira diabuesidaa Crito biara ijā panlneba zarea bēadamārēā. Ācōrē nezoca Timoteoba dai ume aħari bedea bia Critodebemada jaradiabaria.^d ³Mał awara idjira diabuesidaa bārā bia mīga panlne jūmawāyā crīcharānamārēā. Bārāba cawa panla Crito ijā panl carea dadjirāra bia mīgadida panlada. ⁴Bārā ume panasidade daiba jarabadjidaa ēberārāba dadjirāra bia mīgabidida. Bārāba cawa panla małgħra wārāda māwāsida. ⁵Mał carea mħla waa poya droaē bērā Timoteora bārāmaa diabuesia wađi Critora ijā panl cawaya. Mħla crīchasia āħi bērā diauruba bārāa Critora igarabisida. Māwānabara daiba bārāa Critodebema jaradiapedadara ara jāwā becasia.

^c 2:19. *Bārāda dai bālsridaa baya.* Griego bedeade nāwā bāl bāla: “Bārāda dai borobaria.”

Pauloba jara bāsia borobari jāl bāl quīrāca idjira djabarā carea bālsrida bāda.

^d 3:1-2. *Ācōrē nezoca.* Griego bedeade l-ċlgrà cartade bāl bāla “Ācōrē ume trajabari.”

⁶Bariblrl Timoteora bäräma bädada daima jüesia. Bäräba Crito ijä panlnebemada, bärä quiränabeema siđa idjia miä biya jarađe zesia. Idjia jarasia bäräba quiränabe wađibida daira quiränabedadada idjiba unu quirän panlda daiba bärä unu quirän panl quiräca. ⁷Małba djabarä, daiba cawasidaa bäräba Jesura wađi ijä panlda. Mał bërä daira bia miga panlmäna sobiasidaa. ⁸Iđiblrl daira wäräda so aduá panesidaa, cawa panl bërä bäräba wađibida dadjirä Borora ijä panlda. ⁹Bärä carea daira Ācörē quiräpita bio ɬaslrida panla. Jäcua ɬaslrida panl bërä Ācörëa bia ɬala ablädade wadibida małra c̄lrebae ɬla. ¹⁰Āsa, diamasi bida daiba Ācörëa iwidi badaa bärä acläde wäni carea. Mäwä bäräba Critodebema wađi adua panlra daiba poya jaradiadia jüma daucha ijänamärëä.

¹¹Daiba dadjirä Zeza Ācörëa, dadjirä Boro Jesua iwidi panla bärämäa wayacusa wäbidamärëä. ¹²Daiba quirän panla dadjirä Boroba bärära careba baida jümarä ume biara dji quirän ɬeadamärëä daiba bärä bio quirän panl quiräca. ¹³Idjiba iwidi panla Critoba bärära careba baida sodeba bio ijänamärëä. Mäwä dadjirä Boro Jesura jüma idjiderä ume zebatlđe bärära dadjirä Zeza Ācörē quiräpita biya ɬeadia bié jarađi neé.

Säwä nibađida panl Ācörëba bia unumärëä

4 ¹Mał awara djabarä, daiba bäräa jaradiasidaa säwä Ācörë quiräpita nibađida panlda idjia bia unumärëä. Dadjirä Boro Jesuđeba daiba bäräa bedea djuburiadia ara mał quiräca nibađamärëä. Wäräda bäräba mäwä o panla, bariblrl biara ođadua.

²Dadjirä Boro Jesuđeba daiba jaradiapedadada bäräba cawa panla. ³Ācörëba quirän ɬla bärära idji itea bia ɬeadida. Mał bërä auđuada oränadua. ⁴Bärä cacuara jipa cawa erođeadadua Ācörë quiräpita, ēberära quiräpita bida bia ɬeadamärëä. ⁵Nał djaraba dadjirua o awua ɬla oränadua Ācörë adua ɬeaba obada quiräca. ⁶Małglađeba djabaräda bié oränadua idjiba cürügaränadua. Jüma małglađa dadjirä Boroba cawa oya daiba bäräa jarapedada quiräca. ⁷Ācörëba dadjirära edaě basía dadjiruađe ɬeadamärëä, āteblrl edasia idji itea bia ɬeadamärëä. ⁸Mał igara ɬla ēberäba jarađada igaraě ɬla, āteblrl Ācörëba jara ɬlda igara ɬla. Ara mał Ācörëba idji Jaureda bäräa diasia dadjirua neé ɬeadamärëä.

⁹Mał awara bärära säwä djabarä ume dji quiränida panlda mla nał cartade ;cärëä ɬla? Ācörëblrl bäräa małra jaradiasia. ¹⁰Bäräba jüma djabarä Macedonia druđebemara mäwä quirän panla. Bariblrl djabarä, daiba bäräa bedea djuburiadia biara dji quirän ɬeadamärëä. ¹¹Idjiba jalrađadua jümarä ume necai duanani carea. Djärä nēblrađe ɬearänadua. Bärä jalwaba trajadadua daiba jarapedada quiräca. ¹²Mäwäblrl bäräba ne erođeadia idjiba Jesu ijäě ɬeaba bärära bia ununia.

e 4:5. Bärä cacua. Griego bedeade ɬla “bärä zoco.” Ācörëblrl mał bedeaba jara ɬla “bärä quima.”

Jesu ume ābaa dji j̄lredidēbema

¹³Djabarā, daiba quīrīā panla bārāba Jesu ījā ɓea jaidapedadadebemada cawaðida. Māwā bārāra sopuadaéa Ācōrē ījāé ɓea sopuabada quīrāca. Ādjirāra sopuabadaa dji beupedadara sāwāblrl duananida cawadaé bērā. ¹⁴Bariblrl dadjurāba Jesura beu ɓadada ȳrēbasida ījā panla. Mał bērā cawa panla Jesu ījā ɓea jaidapedadara Ācōrēba jūma ȳrēbabida idji ume ɓeadamārēā.^f

¹⁵Mał carea dadjurā Boroba jaradara daiba bārāa jarabldaa: dadjurā Boro zeblrlde dadjurā, dji wadi zocai ɓeara dji jaidapedadada na idjimaa wānaéa. ¹⁶Bajānaa dadjurā Borora bedeablrldaa jīgua ūrīnia, bajānebema nezoca dji droma siða bedeablrldaa ūrīnia, idjaþa Ācōrē cachiru jīgua siða ūrīnia. Małne dadjurā Borora bajāneba zeya. Idji ījā ɓea jaidapedadada naārā ȳrēbadia. ¹⁷Ara mañda dadjurā, dji zocai ɓeara, ādjirā ume ābaa ȳtaa wānia dadjurā Boro ume j̄l̄rārāne dji ununi carea. Małbe dadjurā Boro ume ewariza duanania. ¹⁸Mał bedeaba bārāra dji sobiabiðadua.

Dadjirā Boroba cawa oi ewari

5 ¹Djabarā, māla nał cartaðe ɓlēa sālbe dadjurā Borora zeida. ²Bārāba bio cawa panla dadjurā Boroba cawa oi ewarira cawaéne zeida diamasi ne drlabarí zebari quīrāca. ³Ēberārāba nāwā jara panania: “Jūma necai nūmla, dauperadira neéa.” Māwā panlne cawaéne ādjirā jūma ȳrēewarira zeya wērā ɓiogoa ɓl cawaéne puabari quīrāca. Małne ādjirāra ni aðalda ēdrāðéa.

⁴Bariblrl djabarā, bārāra pāimane ɓeaéa. Mał bērā dadjurā Boroba cawa oðe zebllrl ewarie ðe bārāra dauperadada ne drlabarí zebllrlde dauperabada quīrāca. ⁵Jūma bārāra ȳnaanebemaa, ȳsabemaa. Dadjurāra diamasibemaa, pāimanebemaa. ⁶Mał bērā dadjurāra cāi ɓeadaéa dewararā cāi ɓea quīrāca, ȳteblrl dau ȳbla ɓeadia, quīrācuita jipa ɓeadia. ⁷Cāi ɓeara diamasi cāi ɓeaa, beu nīmira diamasi beu nīa. ⁸Bariblrl dadjurāra ȳsabemaa bērā quīrācuita jipa ɓeada ða panla. Critora ījā pananida panla, dji quīrīā ɓeada ða panla, idjaþa Ācōrēba cawa oidebema ēdrāðira jāa pananida panla. Māwā ara dadjida cadjiruaðebemada jūatrā ɓeadia sordaoba idji jāare ne zareaba jūatrābari quīrāca, idji boro siða ne zareaba jūatrābari quīrāca. ⁹Ācōrēba dadjurāra trāð basia cawa oi carea, ȳteblrl trāðia dadjurā Boro Jesucritoðeba ēdrāðamārēā. ¹⁰Idjira dadjurā carea beusia. Mał bērā dadjurāda zocai ɓeadiðlrl wa beudiðlrl, idji zebllrlde idji ume ābaa zocai panania. ¹¹Mał carea dji sobiabiðadua. Idjaþa dji carebaðadua biara ījāni carea bārāba o panl quīrāca.

f 4:14. Jesu ījā ɓea jaidapedadara Ācōrēba jūma ȳrēbabida idji ume ɓeadamārēā. Griego bedeade nāwā ɓl ȳla: “Ācōrēba Jesu ījā ɓea jaidapedadara idji ume eneyea.”

Pauloba djabarāa jīrūare jaradiadā

¹²Mañ awara djabarā, daiba bedea djuburiadia djabarā bārā tāēna Ācōrē traju o panlā bio wayadamārēā. Ādjirāra dadjirā Boro Jesucritodeba bārā bororāa. Bārāra sāwā nībadida panlā jaradiabadaa.

¹³Ādjidēbemada bia crīchadadua. Ādja o panl carea bio quīrīānadua. Jūmarā ume bia duananadua.

¹⁴Djabarā, daiba jaradīa bārā tāēna djuburia bearā quēānamārēā. Sode ȳlsridāē bearā sobiabiadua. Sode ȳllaē bearā carebađadua. Jūmarā ume droadadua. ¹⁵;Ūrīnadua! Abla bārāda bié osira idjida abarica bié orānadua. Ātebllg ewariza bādjiza biadrl ođadua. Jūmarā ume bia ođadua.

¹⁶Ne jūmane ȳlsrida beadadua. ¹⁷ȴnāūnaē Ācōrēa iwidī pananadua.

¹⁸Ne jūma carea Ācōrēa bia ȳlađa adadua. Mañdra Ācōrēba quīrīā ȳla, bārāra Jesucrito ijā bēa bērā.

¹⁹Ācōrē Jaureba o ȳlra idu obi ama bearānadua.^g ²⁰Ācōrēneba bedeabariba jara ȳlra igararānadua. ²¹Jūma mañra quīrācuita ūrīnadua, mañbe ababe dji wārāđrl ijānadua. ²²Ni mañrī bida cadjiruara orānadua.

²³Mla quīrīā ȳla dadji necai ȳbai diabari Ācōrēba bārāra biara o wāida ne jūmane idji itea bia beadamārēā. Mla quīrīā ȳla Ācōrēba bārā jaureda, bārā crīchada, bārā cacua sida jūma wagaida. Māwā dadjirā Boro Jesucrito zebllđe bārāra ni mañrī bida bié jaradi neē beadia.

²⁴Bārā Trānara bedea abā ȳl bērā jūma mañglla oya.

Pauloba jīrūare ȳlāda

²⁵Djabarā, dai carea Ācōrēa iwidīdadua.

²⁶Wārā quīrīāneba jūma djabarāa nāwā jarađadua: daiba quīrīā panlā bārāra bia duananida.^h

²⁷Mla dadjirā Borođeba jaraya: nał cartara jūma djabarā quīrāpita ledadua.

²⁸Mla quīrīā ȳla dadjirā Boro Jesucritoba idji biadeba bārāra careba ȳaida.

^g 5:19. Griego bedeade mañ versículoda nāwā ȳla: “Ācōrē Jaure uruada quiarānadua.”

^h 5:26. Wārā quīrīāneba. Griego bedeade ȳl ȳla: “Isō bia quirudeba.”